

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Сучасна кримінально-правова доктрина, тенденції розвитку науки
кримінального права

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий) рівень

(назва рівня вищої освіти)

кафедра державно-правових дисциплін, кримінального права та процесу

(назва кафедри)

Харків – 2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна / вечірня форма навчання	заочна форма навчання
Українська		2021-2022	2021-2022
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 08 Право (шифр і назва)	Вид дисципліни Вибіркова	
	Спеціальність 081 Право		
Модулів – 2	Освітня програма 081 Право (шифр і назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2021-2022	
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
	1-2	1-2	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача – 8	Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий) рівень	Лекції	
		16	6
		Практичні, семінарські	
		24	10
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		80	104
		Індивідуальні завдання: 0 год.	
Вид контролю:			
залік	залік		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Сучасна кримінально-правова доктрина, тенденції розвитку науки кримінального права» є формування у здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» предметних компетентностей, системи знань, вмінь та навичок в сфері правничих досліджень щодо розуміння кримінально-правової доктрини як комплексного багатоаспектного феномену.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Сучасна кримінально-правова доктрина, тенденції розвитку науки кримінального права» є

1. Формування у здобувачів розуміння відмежування кримінально-правової доктрини від таких суміжних категорій, як кримінально-правова наука, кримінально-правова концепція, кримінально-правова парадигма, кримінально-правова ідеологія.

2. Поглиблення і розширення знань аспірантів по найбільш актуальним проблемам застосування кримінального законодавства як по Загальній, так і по Особливій частинах кримінального права.

3. Забезпечення формування у слухачів знань кримінального законодавства України, а також здатність аналізувати проблемні положення кримінального права для здійснення ефективного нормотворчого процесу і управління в сфері кримінальної юстиції.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-наукової програми формуються програмні компетентності:

ІК. Здатність розв'язувати комплексні наукові проблеми у галузі права, формувати концептуальні та методологічні знання у сфері юридичної науки, впроваджувати і примножувати загальнолюдські правові цінності, навчати правовим доктринам та принципам, на яких базується право, його тлумачення та особливості застосування.

ЗК 1. Здатність до оригінального, незалежного, самостійного та критичного мислення.

ЗК 2. Здатність здійснювати ефективне управління науковим дослідженням.

ЗК 3. Здатність визначати світоглядні, методологічні та соціокультурні основи наукових досліджень.

ФК 1. Здатність аналізувати теоретичні та методологічні проблеми юридичної науки.

ФК 2. Здатність визначати здобутки різних типів юридичних наукових шкіл та правових доктрин.

ФК 3. Здатність визначати та розв'язувати актуальні проблеми сучасної юридичної науки за напрямом дослідження.

ФК 4. Здатність оцінювати та аналізувати правові явища та правовідносини на дослідницькому рівні.

ФК 8. Здатність виявляти та критично оцінювати наукові та законодавчі колізії, що не відповідають реаліям правової дійсності.

ФК 10. Здатність до формування власної цілісної, логічної й обґрунтованої позиції щодо правової проблеми, її відстоювання та захисту.

3. Передумови вивчення дисципліни

Кримінальне право (Загальна частина), Кримінальне право (Особлива частина), кримінологія.

4. Результати навчання за дисципліною

У результаті опанування змісту навчальної дисципліни здобувачі мають досягнути таких програмових результатів навчання:

ПРН 1. Знати та розуміти основні юридичні школи, провідні класичні і сучасні доктрини, тенденції подальшого розвитку юридичної науки.

ПРН 2. Знати нормативно-правові акти та юридичну практику за напрямом наукового дослідження.

ПРН 3. Знати методологію проведення наукового дослідження.

ПРН 5. Вміти визначити об'єкт і предмет досліджень, використовуючи гносеологічні та інші методологічні підходи до розв'язання наукових проблем у галузі права.

ПРН 6. Вміти планувати та реалізувати на практиці оригінальне самостійне дослідження, яке має наукову новизну, теоретичну і практичну цінність.

ПРН 7. Використовувати сучасні наукові, нормативно-правові та інші інформаційні джерела для оцінки стану вивченості об'єкта досліджень і актуальності наукової проблеми.

ПРН 9. Вміти доступно, на високому науковому рівні доносити сучасні наукові знання та результати власних досліджень.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Тема 1.1 Кримінально-правова доктрина: окремі теоретико-етимологічні аспекти питання.

Кримінально-правова доктрина як комплексний феномен. Відмежування кримінально-правової доктрини від суміжних категорій: кримінально-правова наука, кримінально-правова концепція, кримінально-правова парадигма, кримінально-правова ідеологія. Перспективам подальшого розвитку та вдосконалення кримінально-правової доктрини (в контексті впровадження та нормативного закріплення категорій кримінального проступку).

Тема 1.2. Розвиток науки кримінального права в умовах глобалізації.

Основні ознаки «глобалізованості» вітчизняного кримінального права. Наявність норм, спільних для кримінального законодавства всіх країн – про відповідальність за крадіжку, вбивство та ін.. Повнота відображення в КК України вимог міжнародних договорів кримінально-правового характеру. Прагнення узгодити КК з міжнародними актами прямої дії. Спільність підходів законодавця України й інших держав у визначенні кола злочинних і караних діянь. Врахування в національній правозастосовній діяльності правозахисних конвенцій й практики їх застосування. Традиція врахування на рівні теорії й правотворчості позитивного зарубіжного досвіду кримінально-правової регламентації. Спільність кримінально-правової доктрини.

Тема 1.3. Сучасні підходи до визначення джерел кримінального права.

Поняття та види джерел кримінального права. Основні підходи до визначення джерел кримінального права України, їх значення для правозастосування. Кримінальний кодекс України як основне джерело кримінального права. Кримінально-правове значення Конституції України. Зв'язок кримінального права із конституційним. Міжнародні нормативно-правові акти як джерело кримінального права України. Зв'язок кримінального права з іншими галузями права України. Бланкетні диспозиції і їх значення для застосування кримінально-правових норм. Кримінально-правове значення рішень Конституційного Суду України. Практика Європейського суду з прав людини, її вплив на застосування норм кримінального законодавства. Проблеми застосування постанов Пленуму Верховного суду України та Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ в процесі кваліфікації кримінальних правопорушень. Кримінально-правове значення практики Верховного Суду.

Модуль 2.

Тема 2.1. Проблеми тлумачення закону про кримінальну відповідальність.

Необхідність тлумачення норм кримінального законодавства. Поняття тлумачення кримінально-правових норм. Основні підходи до визначення тлумачення кримінально-правових норм. Об'єкт і предмет тлумачення. Мета тлумачення кримінально-правових норм. З'ясування та роз'яснення як основні аспекти тлумачення норм кримінального законодавства. Принципи тлумачення. Способи тлумачення (лінгвістичний, спеціально-юридичний, системний, логічний, історичний, функціональний, цільовий). Види тлумачення. Тлумачення за обсягом. Результат тлумачення (буквальний (адекватний), обмежувальний, поширювальний). Тлумачення за суб'єктом (офіційне й неофіційне). Індивідуальне (казуальне) тлумачення. Загальне (нормативне) тлумачення. Автентичне, делеговане, судове, відомче тлумачення. Доктринальне, компетентно-правове, компетентно-неправове та буденне тлумачення. Особливості тлумачення положень кримінального закону з оціночними ознаками та бланкетними диспозиціями.

Тема 2.2. Актуальні питання вчення про кримінальне правопорушення.

Сучасні підходи до визначення поняття кримінального правопорушення як правової категорії: формальні, матеріальні та формально-матеріальні підходи. Характеристика ознак кримінального правопорушення. Суспільна небезпека. Протиправність. Караність. Суб'єктивність. Категоризація кримінальних правопорушень: поняття, підстави, критерії та значення. Малозначність діяння в кримінальному праві. Правова природа обставин що виключають злочинність діяння. Необхідна оборона. Крайня необхідність. Уявна оборона. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації. Злочин і кримінальний проступок.

Тема 2.3. Поняття та види заходів кримінально-правового впливу.

Поняття та система заходів кримінально-правового впливу. Види заходів кримінально-правового впливу. Співвідношення заходів кримінально-правового впливу з іншими інститутами Загальної частини Кримінального кодексу України. Примусові заходи кримінально-правового впливу. Кримінальна відповідальність. Примусові заходи медичного характеру та примусове лікування. Примусові заходи виховного характеру. Покарання. Судимість. Заохочувальні заходи кримінально-правового впливу. Звільнення від кримінальної відповідальності. Звільнення від покарання.

Тема 2.4. Тенденції встановлення підстав кримінальної відповідальності за злочини, які відносять до “нової злочинності”.

Злочини, що являють собою так звану “нову злочинність”. До них зазвичай належать: 1) організована транснаціональна злочинність; 2) міжнародний тероризм; 3) злочини у сфері господарювання; 4) злочини у сфері застосування масових комунікацій; 5) злочини у сфері довілля; 6) злочини у сфері незаконного обігу наркотиків; 7) торгівля людьми, зброєю, антикваріатом; 8) відмивання “брудних грошей”; 9) міжнародна корупція тощо.

6. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна / вечірня форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Тема 1.1. Кримінально-правова доктрина: окремі теоретико-етимологічні аспекти питання	11	2	4			5	12	1	1			10
Тема 1.2. Розвиток науки кримінального права в умовах глобалізації	23	4	4			15	29	2	2			25
Тема 1.3. Сучасні підходи до визначення джерел кримінального права	14	2	2			10	17		2			15
Разом за змістовим модулем 1	46	8	10			30	58	3	5			50
Модуль 2.												
Тема 2.1. Проблеми тлумачення закону про кримінальну відповідальність	24	2	2			20	21	1	1			19
Тема 2.2. Актуальні питання вчення про кримінальне правопорушення	16	2	4			10	17	1	1			15
Тема 2.3. Поняття та види заходів кримінально-правового впливу	16	2	4			10	11		1			10

Тема 2.4. Тенденції встановлення підстав кримінальної відповідальності за злочини, які відносять до “нової злочинності”	16	2	4			10	13	1	2			10
Разом за змістовим модулем 2	72	8	14			50	62	3	5			54

7. Самостійна робота

<i>№ п/п</i>	<i>Опис завдання</i>	<i>Час для виконання (год.)</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
1.	Написання реферату за темою або з вузької проблематики на вільний вибір здобувача	35	Вивчення методики та методології написання реферату. Відображення власного розуміння суті питання, здатність самостійно використовувати літературні джерела, вміння пов'язувати теоретичні положення з їх практичним застосуванням і формулювати критичні висновки.
2.	Проведення аналізу вироків суду за поточний рік за ст.ст. 149, 209 КК України (https://reestr.court.gov.ua/)	20	Вивчення нормативно-правової бази, що регламентує відповідальність за торгівлю людьми та легалізацію (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом. Письмове викладення висновків проведеного аналізу.
3.	Написання тез доповідей на одну з наступних тематик: 1. Стабільність та динамізм кримінального законодавства України. 2. Актуальні проблеми сучасної кримінально-правової політики. 3. Системний підхід у дослідженні науки кримінального права та її міждисциплінарних зв'язків. 4. Обумовленість вдосконалення кримінального законодавства України законодавством Ради Європи та Європейського союз. 5. Актуальні проблеми кримінального судочинства в Україні та країнах континентальної Європи.	25	Вивчення методики та методології написання тез доповідей. Обрання актуальної теми тез доповідей. Повнота розкриття досліджуваної теми у тезах доповіді. Публікації тез доповідей.
	<i>Разом</i>		<i>Максимальна кількість балів – 34</i>

Контроль навчальних досягнень

Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів

Вид діяльності здобувача	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	8	4	4	4	4
Відвідування семінарських занять					
Відвідування практичних занять	8	5	3	7	5
Робота на семінарському занятті					
Робота на практичному занятті	40	5	15	7	25
Виконання завдань для самостійної роботи	34	2	20	1	14
Виконання модульної роботи	10	1	5	1	5
Р а з о м	100	17	47	18	53

Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Тривалість проведення: 20 хвилин у межах практичного заняття у формі усної співбесіди з тематики модуля.

Максимальна кількість балів: 5 балів.

Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Залік

Форма проведення: усна.

Тривалість проведення: 2 години.

Максимальна кількість балів: 100 балів.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Кримінально-правова доктрина як комплексний феномен.
2. Перспективам подальшого розвитку та вдосконалення кримінально-правової доктрини.
3. «Глобалізованості» вітчизняного кримінального права: основні ознаки.
4. Врахування в національній правозастосовній діяльності правозахисних конвенцій й практики їх застосування.

5. Поняття та види джерел кримінального права.
6. Кримінальний кодекс України як основне джерело кримінального права. Формула кваліфікації.
7. Кримінально-правове значення Конституції України.
8. Практика Європейського суду з прав людини: вплив на застосування норм кримінального законодавства.
9. Практики Верховного Суду: кримінально-правове значення.
10. Поняття тлумачення кримінально-правових норм. Основні підходи до визначення тлумачення кримінально-правових норм.
11. Принципи тлумачення кримінально-правових норм.
12. Види тлумачення кримінально-правових норм.
13. Особливості тлумачення положень кримінального закону з оціночними ознаками та бланкетними диспозиціями.
14. Особливості сучасних підходів до визначення поняття кримінального правопорушення як правової категорії.
15. Злочин і кримінальний проступок: особливості саіввідношення.
16. Поняття та система заходів кримінально-правового впливу.
17. Співвідношення заходів кримінально-правового впливу з іншими інститутами Загальної частини Кримінального кодексу України.
18. Примусові заходи кримінально-правового впливу.
19. Заохочувальні заходи кримінально-правового впливу.
20. Транснаціональна злочинність: проблеми кваліфікації.
21. Міжнародний тероризм: перспективи кваліфікації.
22. Проблемні питання кваліфікації злочинів у сфері застосування масових комунікацій.
23. Злочини у сфері довілля: перспективи кваліфікації.
24. Торгівля людьми, зброєю: особливості кваліфікації.
25. Міжнародна корупція: перспективи боротьби.

Шкала відповідності оцінок

Шкала оцінювання здобувачів за системою ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	74 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 73 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень балів знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

8. Методичне забезпечення

Програма курсу «Сучасна кримінально-правова доктрина, тенденції розвитку науки кримінального права»

Силабус курсу «Сучасна кримінально-правова доктрина, тенденції розвитку науки кримінального права»

9. Література

1. Актуальні проблеми кримінального законодавства України та практики його застосування : монографія / В.Я. Тацій, В.І. Борисов, Л.М. Демидова та ін.; за заг ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, Л.М. Демидової. – Х.: Право, 2017. – 400 с.
2. Баулін Ю. В. Виклики «нової злочинності» та проблеми кримінального права в умовах глобалізації Кримінально-правове забезпечення сталого розвитку України в умовах глобалізації : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 12-13 жовт. 2017 р. / редкол.: В.Я. Тацій (голов. ред.), В.І. Борисов (заст. ролов. ред.) та ін. Харків : Право, 2017. С. 25-28.
3. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник : у 3-х т. – Т. 1. Загальні засади / П.С. Берзін. – 2-ге вид., виправл. та доповн. Київ, ВД «Дакор», 2019. 562 с.
4. Биков Клим Привласнення та розтрата майна як способи вчинення корупційного злочину (ч. 2 ст. 191 КК України) Новітні кримінально-правові дослідження : збірник наукових праць / відп. ред. д-р юрид. наук, проф. О. В. Козаченко. Миколаїв : Іліон, 2017. С. 52-56.
5. Вереша Р. В. Загальна теорія вини у кримінальному праві. Часопис цивільного і кримінального судочинства. № 2(35) 2017. С. 171-182.
6. Гзімчук С. В. Проблеми кваліфікації злочинів за ч. 2 ст. 191 КК України. // Соціальна функція кримінального права: проблеми наукового законотворення та правозастосування: матеріали Міжнар. наук.-практ. кофн. 12-13 жовт. 2016 р. [редкол.: В. Я. Тацій, В. І. Борисов та ін.]. Харків: Право, 2016. С. 355-358.
7. Горох О.П Сучасні кримінально-правові проблеми звільнення від покарання та його відбування. Моногр. К. 2019.
8. Дудоров О.О. Хавронюк М.І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України) / за ред. М.І. Хавронюка. – К.: Ваїте, 2019. – 228 с.
9. Загинеї З.А. Неправомірна вигода як предмет злочинів за КК України: окремі вади законодавчих дефініцій. Сучасні проблеми реформування кримінальної юстиції в Україні: збірник матеріалів Інтернет-конференції (Київ, 28 листопада 2014 року). К.: Національна академія прокуратури України, 2014. С. 20-23.
10. Кваліфікація злочинів : навч. посіб. / Г. М. Анісімов, О. О. Володіна, І. О. Зінченко та ін. ; за ред. М. І. Панова. – Харків : Право, 2016. – 356 с.
11. Кваліфікація злочинів : навч. посіб. / за ред. О. О. Дудорова, Є. О. Письменського. – Київ : Істина, 2010. – 430 с.
12. Кісілюк Е.М., Смаглюк О.В. Особливості застосування оціночних понять у кримінальному законодавстві України. Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право». Київ: НАУ, 2018. № 1 (46). С. 166–170.
13. Костик Н. Кримінальний захист [Текст] : посіб. Н. Костик, О. Якименко. – Вінниця : Консоль, 2014. 335 с.
14. Кримінальне право України. Особлива частина: зб. задач / За заг. ред. д.ю.н., проф. Савченка А.В. та к.ю.н., доц. Мостепанюк Л.О. Київ: НАВС, 2018. 101 с.
15. Кримінальний кодекс України. Практика судів України з кримінальних справ, 2007-2008 / Укладач В.В. Сташис, В.І. Тютюгін; за заг. ред. В.В. Сташиса. – К.: Юрінком Інтер, 2009.
16. Кримінальне право України. Особлива частина : підручник / В. І. Борисов, В. Я. Тацій, В. І. Тютюгін та ін. ; за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. – 5-те вид., переробл. і допов. – Харків : Право, 2015. – 680 с.
17. Кравченко С. І. Правові позиції Європейського суду з прав людини щодо обґрунтованості притягнення до кримінальної відповідальності. // Кримінально-правове забезпечення сталого розвитку України в умовах глобалізації : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 12-13 жовт. 2017 р. / редкол.: В.Я. Тацій (голов. ред.), В.І. Борисов (заст. ролов. ред.) та ін. – Харків : Право, 2017. С.32-37.

18. Кузнецов В. В. Теорія кваліфікації злочинів : підручник / В. В. Кузнецов, А. В. Савченко. – Київ : Алерта, 2013. – 320 с.
19. Кузнецов В. В. Визначення покарання за втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність: порівняльно-правовий аспект // Актуальні питання правової реформи та розбудови громадянського суспільства в Україні: Матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (2–3 лютого 2012 р., м. Харків). – Харків : ГО “Асоціація аспірантів-юристів”. 2012. Т. 2. С. 59–61.
20. Mazera S. Special features of criminal liability for vehicle’s misappropriations. Ukrainian and European experience. – *Recht der Osteuropäischen Staaten (ReOS) 2019/2* - p. 69-72
21. Мазепа С. Реформирование законодательства об ответственности за правонарушения в публичной сфере. - PROMOTION OF SOCIAL AND ECONOMIC VALUES IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION Chisinau. December. 2019.- С. 20-24
22. Навроцький В. О. Основи кримінально-правової кваліфікації : навч. посіб. / В. О. Навроцький. – Київ : Юрінком Інтер, 2006. – 704 с.
23. Навроцький В.О. Теоретичні проблеми кримінально-правової кваліфікації. – К., 1999.
24. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України /Д.С.Азаров, В.К.Гришук, А.В.Савченко [та ін.]; за заг. ред. О.М.Джужі, А.В.Савченка, В.В.Чернея. 2-е вид., перероб і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 1104 с.
25. Настільна книга детектива, прокурора, судді: коментар антикорупційного законодавства / за ред. М. І. Хавронюка. Київ: Дакор, 2016. 496 с.
26. Настільна книга детектива, прокурора, судді: коментар антикорупційного законодавства / за ред. М. І. Хавронюка. Київ: Дакор, 2017. 496 с.
27. Основи кримінально-правової кваліфікації: Навч. посіб. – К., 2006.
28. Панов М.І. Глобалізаційні процеси та їх вплив на розвиток кримінального права / Кримінально-правове забезпечення сталого розвитку України в умовах глобалізації : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 12-13 жовт. 2017 р. / редкол.: В.Я. Тацій (голов. ред.), В.І. Борисов (заст. рол. ред.) та ін. – Харків : Право. 2017. С. 18-25.
29. Савченко А.В. Питання кваліфікації злочинів, що вчиняються в умовах воєнної окупації, анексії та військової агресії в Україні /А.В. Савченко // Стан та перспективи реформування сектору безпеки і оборони України : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (30 листопада 2018 року). – К.: ФОП Кандиба Т. П., 2018. – С. 440–442.
30. Трубников В.М. Концепція кримінально-правової охорони права людини на життя / В.М. Трубников, Т.А. Павленко: Монографія. – Х.: Харків юридичний, 2009.
31. Збірник постанов Пленуму Верховного Суду України з кримінальних справ (1973-2011 роки) / Упоряд.: Ю.М. Грошевий, О.В. Капліна, В.І. Тютюгін. – Х.: Право, 2011.
32. Практика судів України з кримінальних справ (2009-2011). Вид. 2-ге, доповн. / Укладач В.І. Тютюгін; За заг. ред. В.Я. Тація. – Х.: Одісей, 2012.
33. Збірник постанов Пленуму Верховного Суду України з кримінальних справ (1973–2011 роки) : станом на 26 верес. 2011 р. / упоряд.: Ю. М. Грошевий, О. В. Капліна, В. І. Тютюгін. – Харків : Право, 2011. – 456 с.
34. Кримінальний кодекс України. Практика судів України з кримінальних справ (2007–2008) / за заг. ред. В. В. Сташиса ; уклад.: В. В. Сташис, В. І. Тютюгін. – Київ : Юрінком Інтер, 2009. – 384 с.
35. Практика судів України з кримінальних справ (2001–2005) / за заг. ред. В. Т. Маляренка, В. В. Сташиса ; уклад.: В. В. Сташис, В. І. Тютюгін. – Київ : Юрінком Інтер, 2005. – 464 с.
36. Практика судів України з кримінальних справ (2006–2007) / за заг. ред. В. В. Сташиса ; уклад.: В. В. Сташис, В. І. Тютюгін. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – 880 с.
37. Практика судів України з кримінальних справ (2008–2011) / уклад. В. І. Тютюгін ; за заг. ред. В. Я. Тація. – Харків : Одісей, 2011. – 568 с.
38. Практика судів України з кримінальних справ (2009–2011) / уклад. В. І. Тютюгін ; за заг. ред. В. Я. Тація. – Вид. 2-ге, допов. – Харків : Одісей, 2012. – 504 с.
39. Практика судів України з кримінальних справ (2012–2013) / уклад. В. І. Тютюгін ; за заг. ред. В. Я. Тація. – Харків : Право, 2014. – 704 с.
40. Практика судів України з кримінальних справ (2014–2015 рр.) / уклад. В. І. Тютюгін ; за заг. ред. В. Я. Тація. – Харків : Право, 2016. – 800 с.

10. Додаткові ресурси

1. <http://www.rada.gov.ua> – Сайт Верховної Ради України.

2. <http://www.president.gov.ua> – офіційне інтернет-представництво Президента України.
3. <http://www.kmu.gov.ua> – Урядовий портал (Кабінет Міністрів України).
4. www.mvs.gov.ua – Міністерство внутрішніх справ України.
5. <https://minjust.gov.ua> – Міністерство юстиції України.
6. www.nbu.gov.ua – Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського.
7. <https://www.ukma.edu.ua> – наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія».